

Dosar nr. 5371/2/2013

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 3499

Ședința publică de la 12 noiembrie 2013

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE: MELANIA BEJENAR

GREFIER: MIHAELA BĂLĂ

Pe rol se află soluționarea acțiunii promovate de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu pârâtul FRASENIUC VASILE, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al Securității (OUG nr. 24/2008)”.

La apelul nominal făcut în ședința publică răspunde reclamantul, prin consilier juridic, având la fila 7 din dosar delegație, lipsă fiind pârâtul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se face referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează că la dosar a fost depusă de către pârât completare la întâmpinare, în două exemplare, după care,

Curtea constată că, deși pârâtul nu a fost citat la domiciliul ales indicat în întâmpinare, respectiv localitatea Siret, județul Suceava, căsuța poștală nr. 6, Oficiul poștal Siret, cod 725500, ci la adresa de domiciliu indicată în cuprinsul cererii de chemare în judecată, procedura de citare a fost legal îndeplinită pentru acest termen, având în vedere că partea a semnat personal de primire a citației, iar ulterior primirii acesteia, a depus și o completare la întâmpinare.

Curtea înmânează reclamantului, prin consilier juridic, un exemplar al completării la întâmpinare.

Având cuvântul, reclamantul, prin consilier juridic, arată că, în opinia sa, competența de soluționare a prezentei cauze aparține Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal.

Curtea, verificându-și din oficiu competența potrivit art. 131 din Codul de procedură civilă, constată că este competentă general, material și teritorial să soluționeze cauza de față, în raport de obiectul acesteia și față de prevederile art. 19 din OUG nr. 24/2008.

Nefiind cereri prealabile, Curtea acordă cuvântul asupra propunerii de probe.

Reclamantul, prin consilier juridic, propune proba cu înscrisurile depuse la dosar.

Curtea, în temeiul art. 258 raportat la art. 255 din Codul de procedură civilă, încuviințează părților proba cu înscrisurile depuse la dosar.

Nemaifiind alte cereri de formulat și probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul în dezbateri asupra fondului.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată și, în consecință, să se constate, în ceea ce îl privește pe pârât, existența calității de colaborator al Securității. Învederează că, potrivit art. 3 lit. g, pârâtul a fost

verificat în mod legal, din oficiu, de către Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, iar demisia sa, intervenită la data de 31.08.2013, a fost tardiv formulată în raport de data promovării acțiunii, 25.07.2013, și de prevederile OUG nr. 24/2008. Având în vedere, la modul generic, informațiile furnizate de către pârât, referitoare la persoane care făceau parte din cultul interzis al martorilor lui Iehova, respectiv la activitățile de propagandă religioasă pe care le desfășurau acestea, și, în particular, nota informativă cu privire la asistenta medicală care favoriza persoanele din acest cult în furnizarea de medicamente, notă informativă în urma căreia persoana respectivă a fost urmărită de securitate, reclamatul, prin consilier juridic, solicită admiterea acțiunii, apreciind că prin aceste delatățiuni s-a adus atingere drepturilor prevăzute la acea dată în Constituția României și în Pactul internațional la care România era parte, cum ar fi dreptul la viața privată și dreptul la libertatea de conștiință și de religie.

Curtea reține dosarul în pronunțare.

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal la data de 30.07.2013, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) a solicitat constatarea calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Fraseniu Vasile.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că pârâtul este membru al Consiliului local al comunei Bălcăuți, județul Suceava, verificarea calității sale de lucrător/colaborator al Securității fiind demarată din oficiu, conform art. 3 lit. g și art. 5 alin. 1 teza a II-a din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

Reclamantul a mai arătat că, așa cum rezultă din cuprinsul notei de constatare nr. DI/I/584/05.03.2013 și din înscrisurile atașate acțiunii, pârâtul a fost recrutat la data de 02.06.1984, sub numele conspirativ „Vultur Ioan”, pentru încadrarea informativă a persoanelor de naționalitate ucraineană din Negostina, semnând și un angajament olograf în acest sens.

A menționat că pârâtul a furnizat organelor de Securitate mai multe materiale, respectiv informații referitoare la membri ai cultului „Martorii lui Iehova”, interzis de lege, sau ai cultului creștinilor după evanghelie, care ar fi avut influență în rândul sătenilor, făcând propagandă religioasă, precum și adunări iehoviste la domiciliu, sau care ar fi favorizat coreligionarii, apreciind așadar ca fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 pentru reținerea calității pârâtului de colaborator al Securității, în considerarea faptului că furnizarea unor informații de asemenea natură s-a făcut conștient, cu reprezentarea clară a faptului că relatările respective nu rămâneau fără urmări și că asupra persoanelor vizate se puteau lua măsuri de urmărire și verificare, cu încălcarea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, pârâtul vizând această consecință.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 3 lit. g, art. 2 lit. b, art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din OUG nr. 24/2008, art. 31 și art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al CNSAS, adoptat prin Hotărârea Colegiului CNSAS nr. 2/2008, precum și art. 194 C.pr.civ.

În dovedire, reclamantul a depus la dosar nota de constatare și înscrisurile ce au stat la baza întocmirii acesteia.

Pârâtul a formulat întâmpinare în cauză, prin care a învederat că la data de 31.08.2013 a demisionat din funcția de consilier local, iar în ce privește colaborarea sa cu Securitatea a arătat că, pe fondul antipatiei dintre el și directorul Școlii din Negostina, numitul CV, acesta din urmă l-a reclamat la organele de miliție ca fiind responsabil pentru dispariția unei stații de amplificare din cadrul unității de învățământ. Fiind chemat la Postul de Miliție „pe la sfârșitul lui iunie 1983” pentru a lămuri aceste aspecte, fiind de bună credință, a început să reclame toate neregulile. Concomitent, reclama la organele județene faptul că cei de la primărie îi blocau rația de alimente, sub motivul că nu ar fi dat cota de carne ce-i revenea. Pentru aceste reclamații, a fost chemat din nou la Postul local de Miliție unde, în prezența unui personaj îmbrăcat în civil, i s-a ordonat cu amenințări de tot felul, inclusiv expulzarea din satul natal, să reclame orice neregulă constatată la nivel local. Ca urmare a acestui îndemn, pârâtul afirmă că s-a prezentat la postul de miliție unde a relatat detaliat și în scris, semnând cu numele său, abuzurile asistentei medicale RM și ale șoferului CM, și anume refuzul de a elibera medicamente, respectiv neeliberarea tichetului de autobuz achitat. După un timp de la aceste semnalări, a fost chemat la postul de miliție Bălcăuți, unde, în prezența unui personaj îmbrăcat în civil, i s-a dictat un angajament, iar la rezervele sale de a-l semna, i s-a atras atenția că acesta corespunde prevederilor constituționale și a fost amenințat cu redeschiderea dosarului penal privind stația de amplificare.

Referitor la notele informative reținute în acțiunea introductivă, pârâtul a afirmat că i-au fost dictate de șeful postului de miliție, în baza reclamațiilor făcute și asumate prin semnătură olografă. A susținut că niciodată nu a avut comportament negativ în legătură cu diferitele culte religioase, motiv pentru care, deși i s-a trasat ca sarcină să îl urmărească pe CM, pentru a semnală când se organizează adunarea cultului din care făcea parte, nu s-a conformat acestei solicitări și nu a făcut niciodată rău celor două persoane despre care a furnizat material informativ.

Pârâtul a precizat că nu a colaborat cu Securitatea, ci a fost obligat sub amenințări să dea acele note informative, menționând și faptul că socrul său a fost condamnat politic la 4 ani.

A subliniat că la dosar ar trebui să se regăsească și reclamațiile pe care le-a formulat cu privire la persoanele respective, învederând totodată că în materialele anexate notei de constatare se află trei note informative privitoare la persoana sa, cu același scris, asemănător cu scrisul directorului CV, una dintre acestea fiind semnată cu numele de „Vultur Ion”, care îi este atribuit lui.

A anexat întâmpinării, în copie, demisia sa din Consiliul local.

Reclamantul a formulat răspuns la întâmpinare, prin care a susținut că demisia pârâtului, intervenită după sesizarea instanței, nu constituie un motiv pentru respingerea acțiunii, iar pe fondul cauzei a apreciat că apărările invocate de pârât nu înlătură calitatea sa de colaborator al Securității, față de definiția legală a acestei noțiuni.

Pârâtul a depus la dosar și o completare la întâmpinare, prin care a învederat că din materialele prezentate chiar de reclamant rezultă că organele de Securitate au apreciat că aportul său în munca de culegere a informațiilor a fost unul mic față de posibilitățile sale. A considerat că aceasta demonstrează faptul că a fost obligat de organele de represiune, susținând totodată că din compararea scrisului de pe cele două note informative invocate în susținerea acțiunii cu scrisul din întâmpinarea olografă depusă la dosar rezultă că notele informative au fost date sub amenințare. A detaliat amenințările la care a fost supus și a menționat că informația referitoare la apartenența numiților RM și CM la alte culte religioase erau de notorietate, mai ales pentru organele

de securitate. A reiterat susținerile potrivit cărora reclamațiile sale la adresa celor două persoane au vizat simple abateri de drept comun.

A anexat Hotărârea Consiliului Local Bălcăuți prin care s-a luat act de încetarea de drept a mandatului său de consilier local, ca urmare a demisiei.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea reține următoarele:

Potrivit art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, este colaborator al Securității „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Din actele dosarului rezultă că pârâtul Fraseniu Vasile a fost recrutat la data de 02.06.1984 de Inspectoratul Județean Suceava, în calitate de informator, în vederea încadrării informative a persoanelor de naționalitate ucraineană ori a celor cu relații în rândul acestora, colaborarea fiind consfințită prin semnarea unui angajament olograf.

Pârâtul a furnizat informații organelor fostei Securități, sub numele conspirativ „Vultur Ion”, fiindu-i atribuite o serie de note informative olografe din anul 1989.

Astfel, prin nota olografă din 26.07.1989, pârâtul a furnizat informații referitoare la numitul CM, șofer la Autobaza Siret, arătând următoarele: „Face parte din secta interzisă Martorii lui Iehova, fiind un element activ și cu influență în rândul celorlalți sectanți iehoviști. Sursa a mai stabilit că în unele cazuri la domiciliul lui CM se organizează adunări iehoviste la care ar participa numiții: GP, GE, VF, RI, RN și alți sectanți iehoviști din Negostina”.

Această notă a fost exploatată în dosarul deschis pe numele lui CM, luat în urmărire informativă pentru „activitate ostilă sub acoperirea sectei Martorii lui Iehova”. Pârâtului i s-a trasat ca sarcină să stabilească data la care urmau să aibă loc adunări la domiciliul lui CM „pentru a se organiza măsuri de prindere în flagrant” a participanților

De asemenea, printr-o notă informativă din 13.10.1989, pârâtul semnaleză faptul că numita RM, asistentă medicală în satul Negostina, „tratează în continuare pacienții în mod diferențiat, acordând o atenție mai mare celor din cultul creștin după evanghelie, din care face parte și aceasta”. Această notă a fost dată după ce anterior, conform mențiunilor ofițerului de pe o informare olografă din 16.01.1989 cu privire la aceeași persoană, pârâtului i s-a trasat ca sarcină să stabilească dacă cea în cauză „își îndeplinește atribuțiile de serviciu sau tratează preferențial pe cei care fac parte din același cult cu ea (...) sau dacă în discuțiile ce le poartă cu unii pacienți nu caută să-i determine să meargă la secta din care face parte”.

Nota a fost exploatată în dosarul deschis pe numele persoanei respective, luată în supraveghere informativă pe motiv că este „membră a cultului Creștini după Evanghelie”.

Având în vedere aceste materiale, Curtea reține că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 pentru a se reține calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Astfel, informațiile furnizate de acesta, așa cum au fost redade mai sus, se referă la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, în condițiile în care, din perspectiva Securității, urmărirea membrilor cultelor religioase nu era motivată de caracterul extremist al acestei manifestări de conștiință, ci de faptul că asemenea

persoane, prin fidelitatea de care dădeau dovadă, erau percepute ca potențiali oponenți ai regimului.

Totodată, furnizarea informațiilor a vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, pârâtul conștientizând faptul că împotriva persoanelor la care se refereau delatările sale se puteau lua măsuri de urmărire și verificare, fiindu-le astfel încălcat, din considerente exclusiv politice, dreptul la viață privată, consacrat de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice. În speță, celor în cauză le-a fost de altfel efectiv îngrădit dreptul la viață privată, fiind încadrați informativ, pârâtul însuși având ca sarcină furnizarea unor date concrete despre persoanele respective și manifestările lor.

Cât privește apărările formulate de pârât în cauză, se constată că deși acesta detaliază contextul în care a dat cele două note informative analizate, nu neagă că le-a scris și nici conținutul acestora, iar faptul că ar fi furnizat informațiile sub amenințare sau că i-ar fi fost dictate nu exclude reținerea calității sale de colaborator al Securității, căci dispozițiile art. 2 lit. b teza a II-a din OUG nr. 24/2008 prevăd expres situațiile în care persoana care a furnizat informații lucrătorilor Securității nu este considerată colaborator, apreciindu-se că a acționat sub imperiul constrângerii, respectiv în cazul în care a furnizat „informații cuprinse în declarații, procese-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată”, or, ipotezele la care se referă textul de lege nu se regăsesc în speță.

Este irelevantă și împrejurarea că pârâtul nu s-a conformat sarcinii trasate de organele de Securitate de stabili data la care urma să se organizeze la domiciliul lui CM adunarea cultului din care acesta făcea parte, atâta timp cât furnizarea unei singure informații care satisface cerințele art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 este suficientă pentru reținerea calității de colaborator al Securității.

Referitor la faptul că notele informative despre persoana pârâtului, culese de organele de Securitate în perioada în care acesta era verificat în vedere recrutării ca informator, deși furnizate de surse diferite, sunt scrise de aceeași persoană, Curtea reține că această împrejurare nu este de natură a genera suspiciuni care să influențeze soluția asupra acțiunii promovate de CNSAS, fiind cel mai probabil scrisul lucrătorului de miliție care a primit notele respective.

Nu este concludent nici faptul că una dintre aceste note, referitoare la pârât, apare a fi furnizată de sursa Vultur Ion, atâta timp cât pârâtul nu a negat cele două note informative ce îi sunt atribuite, ci și-a recunoscut scrisul pe acestea.

Nu în ultimul rând, demisia pârâtului din funcția de consilier local, intervenită după declanșarea verificărilor de către CNSAS și după promovarea prezentei acțiuni în justiție, nu constituie un impediment în constatarea calității sale de colaborator al Securității, o asemenea cauză de încetare a verificărilor nefiind prevăzută de lege.

Semnificativ sub acest aspect este și faptul că dispozițiile art. 3 alin. 3 din fosta reglementare, Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității ca poliție politică, care prevedeau sistarea verificărilor în situația demisiei persoanei verificate, nu au fost preluate în noul act normativ adoptat în materie, OUG nr. 24/2008, voința legiuitorului fiind așadar aceea ca verificările să continue și în caz de demisie sau de pierdere a calității dintr-un alt motiv.

Pentru toate aceste considerente, Curtea va admite acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și va constata calitatea pârâtului Fraseniu Vasile de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE :**

Admite acțiunea promovată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul FRASENIUC VASILE, cu domiciliul ales în localitatea Siret, județul Suceava, căsuța poștală nr. 6, Oficiul poștal Siret, cod 725500.

Constată calitatea pârâtului Fraseniuc Vasile, născut la data de 02.07.1939, în Negostina, com. Bălcăuți, jud. Suceava, fiul lui Dumitru și Domnica, domiciliat în [REDACTED] com. Bălcăuți, jud. Suceava, de colaborator al Securității

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Cererea de recurs se depune la Curtea de Apel București.

Pronunțată în ședință publică, azi, 12 noiembrie 2013.

Președinte,
MELANIA BEJENAR

Grefier,
MIHAELA BĂLĂ

Red./Tehnored.
jud.M.B./4ex./10.12.2013

